



**FINANSTILSYNET**

THE FINANCIAL SUPERVISORY  
AUTHORITY OF NORWAY

STIANSEN & CO AS  
Postboks 174  
1378 NESBRU

**Vår referanse**  
24/5753  
**Deres referanse**

23.10.2024

# Tilsynsrapport

## 1. Innledning

Finanstilsynet anmodet Stiansen & Co AS (revisjonsselskapet) i brev av 6. mai 2024 om å redegjøre for, og sende inn dokumentasjon knyttet til aksept av revisjonsoppdraget overfor et verdipapirforetak, herunder vurderinger knyttet til kundekontroll i henhold til hvitvaskingsloven. Det vises videre til Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport av 4. juli 2024 og tilsvar fra revisjonsselskapet av 19. august 2024.

## 2. Bakgrunn

Stiansen & Co AS fratradte som revisor for et verdipapirforetak (oppdrag A) med begrunnelse om at revisjonsselskapet ikke hadde tilstrekkelig kompetanse. Av kunngjøringer i Foretaksregisteret av 14. mars 2024 fremgår det at revisjonsforetaket påtok seg revisjonsoppdraget overfor et annet verdipapirforetak (oppdrag B).

## 3. Akseptvurderingen

### *Regelverk*

Reglene for aksept av revisjonsoppdrag følger av revisorloven § 9-2 og § 9-4 tredje ledd, jf. ISQM1 punkt 30 og ISA 220 punkt 22 - 24. Det vises også til Finanstilsynets veiledning om revisors aksept og fortsettelse av revisjonsoppdrag ved rundskriv 6/2021.

### *Faktum*

Det ble for regnskapsåret 2022 avgitt revisjonsberetning med forbehold knyttet til overvurdering av kundefordringer og en presisering vedrørende styrets manglende internkontroll for oppdrag A. Det fremgår av tilsvaret at revisjonsselskapet valgte å fratre som revisor med den begrunnelse av at revisjonsselskapet ikke hadde tilstrekkelig kompetanse innenfor særreglene som gjelder for verdipapirforetak.

Kun kort tid etter at revisjonsselskapet valgte å fratre for verdipapirforetaket påtok revisjonsselskapet seg revisjonen av et annet verdipapirforetak (oppdrag B). Det fremkommer av revisjonsselskapets redegjørelse til Finanstilsynet at etter fratreden fra oppdrag A ble alle oppdragsansvarlige enige om at revisjonsselskapet ikke skulle påta seg nye oppdrag som revisor for verdipapirforetak. Denne avgjørelsen ble ikke dokumentert i revisjonsselskapets rutiner.

Beklageligvis ble avgjørelsen oversett av den oppdragsansvarlige revisor som aksepterte oppdrag B. Det var ikke samme utpekte oppdragsansvarlige revisorer for de to ulike verdipapirforetakene.

### *Finanstilsynets vurdering*

Finanstilsynet har følgende merknader og vurderinger til den utførte akseptvurderingen av oppdrag B:

1. Det forhold at revisor har påtatt seg revisjonen av en type virksomhet som revisjonsselskapet har besluttet at de ikke skal ha i revisjonsporteføljen, er et brudd på interne retningslinjer og et brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd, jf. ISQM1.
2. Revisor har ikke kontrollert at foretaket faktisk har konsesjon som verdipapirforetak i Finanstilsynets virksomhetsregister. Revisor har heller ikke kontrollert om foretaket tilfredsstiller konsesjonskravene i verdipapirhandelloven kapittel 9. Av akseptvurderingen fremgår at foretaket er et verdipapirforetak og at "revisor har lest seg opp på lover og forskrifter". Verdipapirhandelloven med tilhørende forskrift, risikostyringsforskriften og hvitvaskingsloven er sentrale lover som revisor skulle hatt et forhold til i forbindelse med aksept av revisjonsoppdraget. Finanstilsynet legger til grunn at revisor har satt seg inn i dette regelverket ved at det henvises til Finanstilsynets nettsted. Det anføres i tilsvaret at revisor har lagt til grunn at foretaket har godkjenning som verdipapirforetak på grunnlag av informasjon fra foretaket. Finanstilsynet finner dette ikke tilstrekkelig. Ved aksept av revisjonsoppdrag må revisor kontrollere om foretaket faktisk innehar konsesjon. Hvis ikke foretaket har slik konsesjon vil det få konsekvenser for revisors akseptvurdering. Forholdet er brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd, jf. ISA 220 punkt 22 – 24 og ISA 250 punkt 13.
3. Revisor har ikke vurdert ledelsens integritet. Det fremkommer ikke av dokumentasjonen at revisor har søkt i offentlig tilgjengelig informasjon om foretaket eller om ledende personer i foretaket. Slike søk ville avdekket at Finanstilsynet har avgitt flere tilsynsrapporter til foretaket. Slike handlinger er viktige å utføre for at revisor skal få nødvendig kunnskap om kunden og kunne vurdere om forholdene har betydning for om revisor kan eller ønsker å påta seg revisjonsoppdraget. Forholdet er brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd, jf. ISQM 1 punkt 30 og ISA 220 punkt 22 – 24, jf. Finanstilsynets rundskriv 6/2021 punkt 3.2.2.
4. Revisjonsselskapet ble registrert som revisor for foretaket 14. mars 2024. Revisor har ikke i forbindelse med aksept av oppdraget undersøkt om det foreligger et ajourført regnskap for 2023 eller perioderegnskap for 2024. Det opplyses i tilsvaret at det i forbindelse med tilsvaret ble innhentet regnskapsdokumentasjon for bokføring av klientmidler som indikerte at regnskapet for 2023 var ferdig bokført, i det minste hva gjaldt klientmidler og klientansvar. Finanstilsynet mener at dette ikke er tilstrekkelig. Ved aksept av revisjonsoppdrag der virksomheten er underlagt både soliditets- og likviditetskrav er det viktig for revisor å innhente oppdatert regnskapsinformasjon både for å kunne vurdere overholdelse av bokføringsregelverket og for å kunne gjøre vurderinger av konsesjonskrav, jf. underpunkt 2 ovenfor. Forholdet er brudd på Revisorloven § 9-4 tredje ledd, jf. ISQM punkt 30 og ISA 220 punkt 22 – 24, jf. Finanstilsynets rundskriv 6-2021 punkt 3.2.2.

## **4. Oppsummering**

Revisor er allmennhetens tillitsperson, jf. revisorloven § 9-1. Pliktene knyttet til aksept og fortsettelse av revisjonsoppdrag er sentrale for revisorer og pliktene er til dels overlappende med pliktene etter hvitvaskingsloven.

Finanstilsynet mener at akseptvurderingen ikke er utført i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk. Finanstilsynet mener at revisor ikke har skaffet seg et tilstrekkelig informasjonsgrunnlag for sin akseptvurdering. Den oppdragsansvarlige revisor har heller ikke fulgt de internt fastsatte retningslinjer for aksept av denne type foretak som revisjonsklient. Forholdet er

brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd, jf. ISQM punkt 30 og ISA 220 punkt 22 – 24, jf. Finanstilsynets rundskriv 6/2021.

Samlet sett fremstår pliktbruddene som grove.

Finanstilsynet har merket seg at revisjonsselskapet i tilsvaret har opplyst at det i løpet av oktober 2024 vil bli fastsatt bedre rutiner for oppdragsvurdering. Finanstilsynet tar dette til etterretning.

For Finanstilsynet

Bjørn Kristiansen  
seniorrådgiver

Espen Jacobsen  
tilsynsrådgiver

*Dokumentet er godkjent elektronisk.*